

Bilag 3.

Den 29. januar 1957.

I anledning af finansministeriets henvendelse angående spørgsmålet om, hvorvidt antidumpingtold og udligningstold kan pålægges på anden måde end ved lov i hvert enkelt tilfælde, skal jeg udtale følgende:

Den bemyndigelse, som foreslås meddelt finansministeren ved bestemmelsen i § 4 i forslaget til lov om værn mod dumping m. v., er så nøje afgrænset og præciseret gennem bestemmelserne i §§ 1-3, at det er udelukket at anse § 4 som ugyldig på grund af reglen i grundlovens § 3 om, at den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening. Der er derfor ikke grund til at gå nærmere ind på den af tidligere dansk forfatningsretsteori knæsatte lære om, at fuldmagtslove er i strid med grundlovens § 3, en lære, som har sit sidestykke i fremmed ret, jfr. Knud Berlin: Den danske Statsforfatningsret, II, 1939, s. 210-12, og bemærkninger hertil i min afhandling Forfatning og Sædvane, 1947, s. 49-53. Læren er aldrig blevet accepteret af den danske lovgivningsmagt eller af de danske domstole, jfr. herved højesterets dom i UfR 1941, s. 1076, om mælkeloven, hvor indsigelsen var fremme og blev afvist.

Efter den fortolkning, som H. Matzen har givet af grundlovens bestemmelse om, at „ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov“, kan det heller ikke antages, at bestemmelsen i lovforslagets § 4 er i strid med grundlovens § 43. Forklaringen på bestemmelsen er nemlig efter Matzen ikke, at man har ønsket at fremhæve, at forandring og ophævelse ikke kan ske ved anordning, men ordet „lov“ står i begyndelsen af grundlovens § 43 i modsætning til „finanslov“ for at betegne, at det ikke skal være den finanslovgivende myndigheds opgave at omregulere skatterne ved den årlige finanslov. Efter Matzen kan ordene „ved

lov“ ikke udelukke delegation til administrationen af kompetence til at udforme bestemmelser om pålæg, forandring eller ophævelse af skatter, og han anfører til støtte herfor bl. a., at en modsat fortolkning ville være en formalisme, og den reale betragtning, at da grænsen mellem ordningen af underordnede forhold vedrørende beskatningen, som alle er enige om kan ske ifølge en delegation fra lovgivningsmagten, og ordningen af vigtigere forhold, er flydende, vil det være en umulig opgave for domstole at skulle afgøre, om lovgivningsmagten er gået for vidt, jfr. Den danske Statsforfatningsret, 4. udg., III, 1909, s. 16, 75, 123-124.

Knud Berlin har i modsætning hertil i Den danske Statsforfatningsret, II, 1939, s. 213-14, været inde på, at det er tvivlsomt, om det, hvor det blot i almindelighed som i grundlovens § 43 — da § 46 — bestemmes, at en vis ordning skal træffes „ved lov“, efter ordene er lovligt at foretage en delegation af lovgivningskompetence til at pålægge, forandre eller ophæve skatter. Poul Andersen er i Dansk Statsforfatningsret, 1954, s. 552, gået videre i denne tankegang, jfr. i samme retning Alf Ross' kortfattede bemærkning s. 63 øverst i Alf Ross og Ernst Andersen: Dansk Statsforfatningsret, 1948.

I praksis har Matzens fortolkning hidtil været grundlaget for lovgivningen. Som eksempel herpå kan først nævnes den bestemmelse om tillægstold i § 4 i bkg. nr. 264 af 2. oktober 1956 af lov om toldafgifter m. m., der på dette punkt har været forbilledet for lovforslagets §§ 1-4 om antidumpingtold og udligningstold. I tilfælde, hvor danske skibe eller udførselsvarer måtte blive ugunstigere behandlet i andet land end andre landes skibe og udførselsvarer,